

Psychologia

METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie na ocenę
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	1. Studium Psychologii Zdrowia (2MB) ul. Litewska 14/16 00-581 Warszawa tel. 22 116 92 11 www.zpikm.wum.edu.pl 2. Studium komunikacji Medycznej (S4) ul. Litewska 14/16 00-581 Warszawa tel. 22 116 92 270 www.skm.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Studium Psychologii Zdrowia dr hab. Dorota Włodarczyk (2MB) Dorota.wlodarczyk@wum.edu.pl Studium komunikacji Medycznej (S4) dr n. społ. Antonina Doroszevska Antonina.doroszevska@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Studium Psychologii Zdrowia (2MB) dr Hanna Rozenek hanna.rozenek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Hanna Rozenek (2MB) Studium Psychologii Zdrowia dr n. społ. Antonina Doroszevska

	Studium Komunikacji Medycznej (S4)
Prowadzący zajęcia	1. dr Jolanta Banasiewicz, dr Tomasz Duda, dr Hanna Rozenek, dr Marta Rzakiewicz, dr Stanisław Wójtowicz 2. dr Agnieszka Kolek, mgr Magdalena Nowak, mgr Dominika Saad, mgr Piotr Smolaga, mgr Joanna Zawawska

INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr I	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		6h (SKM), 10h SPZ	0,74
seminarium (S)		10 (SPZ)	0,46
ćwiczenia (C)		15h (9h SPZ; 6 h SKM)	0,7
e-learning (e-L)		Wykład 4hSKM	0,18
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0,92

CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami psychologicznymi, które umożliwiają rozumienie mechanizmów kierujących funkcjonowaniem człowieka (2MB)
C2	Przekazanie wiedzy na temat roli, jaką odgrywają czynniki psychospołeczne w przebiegu procesu diagnozy, choroby i terapii. Kształtowanie wrażliwości studentów na problemy psychospołeczne pacjentów (2MB)
C3	Przedstawienie najważniejszych informacji na temat stresu i jego związków ze zdrowiem (2MB)
C4	Przekazanie wiedzy na temat zaburzeń zachowania i osobowości (2MB)
C5	Kształtowanie praktycznych umiejętności skutecznego radzenia sobie ze stresem (2MB)
C6	Przekazanie wiedzy na temat celów komunikacji interpersonalnej oraz komunikacji w praktyce pielęgniarstwa. (S4)
C7	Przekazanie wiedzy o metodach usprawniających komunikację w praktyce medycznej oraz pogłębienie umiejętności w tym zakresie. (S4)
C8	Zdobycie i rozwinięcie podstawowych umiejętności komunikacyjnych wpływających pozytywnie na jakość kontaktu z pacjentem. (S4)
C9	Kształtowanie postawy pielęgniarki/pielęgniarsza w stosunku do pacjenta opartej na szacunku, prawie do autonomii, zaufaniu i empatii. (2MB/S4)

C10	Rozwój osobisty: aktywne poszerzanie świadomości własnych zasobów i ograniczeń psychologicznych. (2MB)
STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone; (2MB)
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych; (2MB)
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości; (2MB)
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe; (2MB)
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej; (S4)
B.W6.	techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego; (2MB)
Umiejętności – Absolwent* potrafi	
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne; (2MB)
B.U2.	oceniać wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny i psychiczny człowieka; (2MB)
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej; (2MB)
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się; (S4)
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej; (S4)
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki; (S4)
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne; (2MB)
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania wypaleniu zawodowemu; (2MB)
<i>*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie</i>	
POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

Umiejętności – Absolwent potrafi:	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2MB/S4
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 2MB
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 2MB/S4
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 2MB/S4

ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład – stacjonarnie (Studium Psychologii Zdrowia)	Istota psychologii jej zastosowania w pielęgniarstwie. Etapy rozwoju psychicznego człowieka: prawidłowości i zaburzenia. (2MB)	B.W1., B.W3., B.U1., K1.
	Wybrane zagadnienia z zakresu psychopatologii. Potoczne i kliniczne kryteria zachowań normatywnych. Zaburzenia osobowości. (2MB)	B.W1., B.W2., B.W4., B.U1., K5, K6.
	Determinanty zachowania człowieka: procesy poznawcze, emocje, motywacja. Człowiek jako istota społeczna. (2MB)	B.W2., B.W4., B.U1., K5, K6
	Stres zawodowy w pielęgniarstwie. Wypalenie zawodowe – przyczyny i zapobieganie. (2MB)	B.W2., B. W6., B.U1., B.U3., B.U8.
Wykłady stacjonarne oraz e-learning (Studium Komunikacji Medycznej)	Wykłady prowadzone przez SKM (w formie stacjonarnej oraz e-learningu): Zajęcia koncentrują się na poznaniu kompetencji komunikacyjnych w odniesieniu do określonych relacji interpersonalnych, problemów klinicznych oraz sytuacji psychospołecznej pacjenta. W1. Sposoby nawiązywania kontaktu i budowania relacji z pacjentem. Perspektywa pacjenta. W2. Komunikacja w sytuacjach trudnych. Dialog Motywujący.	B.W5., B. U4., B.U5., B. U6., K1, K5, K6.
	Wykłady prowadzone przez Studium Komunikacji Medycznej, w formie e- zajęć dostępne na platformie www.e-learning.wum.edu.pl : W1.Funkcje komunikacji oraz znaczenie komunikacji w praktyce medycznej. W2. Rodzaje komunikacji. W3. Sposoby nawiązywania kontaktu i budowania relacji z pacjentem. W4. Metody usprawniające komunikację oraz błędy w komunikacji. W5. Dialog Motywujący z pacjentem W6. Komunikacja w zespole medycznym. W7. Komunikacja w edukacji zdrowotnej.	B.W5., B. U4., B.U5., B. U6., K1, K5, K6.
Seminarium	S1. Wprowadzenie do psychologii zdrowia. Zagadnienie zdrowia i choroby w świetle wybranych koncepcji psychologicznych. Psychospołeczne czynniki ryzyka chorób somatycznych. (2MB)	B.W2., B.U1., B.U2., B.U3., K1.
	S2. Psychologia choroby i chorowania – mechanizmy adaptacji i zmagania się z chorobami. Psychologiczne aspekty bólu i jego	B.W2., B.U1., B.U2., K1, K3, K5, K6.

	leczenia. (2MB)	
	S3. Psychologiczne aspekty umierania, śmierci i procesu żałoby. (2MB)	B.W2., B.U2., B.U3., K1, K3, K5, K6.
Ćwiczenia	C1. Biologiczne i psychologiczne rozumienie stresu. Biologiczne mechanizmy reakcji stresowej. Stres w ujęciu psychologicznym. Źródła i konsekwencje sytuacji stresowych. Mechanizmy obronne osobowości. (2MB)	B.W2., B.U1., B.U2., B.U3., K5, K6.
	C2. Radzenie sobie ze stresem. Style i strategie radzenia sobie ze stresem, zasoby zaradcze i techniki radzenia sobie ze stresem. (2MB)	B.W2., B.W6., B.U7., B.U8., K5
	C3. Relacja pacjent personel medyczny. Formy pomocy psychologicznej Pomoc psychologiczna dla chorych somatycznie. (2MB)	B.W2., B.U1., B.U2., B.U3., K1, K5, K6.
	C4. Umiejętności komunikacyjne. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu i budowania empatycznej relacji z pacjentem, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji (wieku, płci i kontekstu medycznego). (S4)	B.W5., B.U4, B.U5, B. U6.
	C5. Komunikacja w sytuacjach trudnych uwzględniająca perspektywę pacjenta. Zastosowanie Dialogu Motywującego do modyfikacji zachowań szkodliwych dla zdrowia i przestrzegania zaleceń.(S4)	B.U4., B.U5., B. U6.
Samokształcenie - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu	Stres zawodowy w pielęgniarstwie. Wypalenie zawodowe - przyczyny i zapobieganie. (2MB)	B.W2., B.W6., B.U1., B.U3., B.U8.

LITERATURA

Obowiązkowa

1. Materiały udostępnione przez osoby prowadzące zajęcia oraz umieszczone na platformie e-learningowej.
2. Feleszko W., Nowina-Konopka M., Małecki Ł. (red.), w: Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy, Medycyna Praktyczna, Kraków, 2018, Str. 31-39, 183-195
3. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D. (red.): Psychologia w praktyce medycznej. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
4. Birch A.: Psychologia rozwojowa w zarysie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2011.

Uzupelniająca

1. Heszen-Celińska, I., Sęk, H. Psychologia zdrowia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021
2. Ostrowska A., Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej, Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2021.
3. Trzcieniecka -Green A. (red.): Psychologia - podręcznik dla studentów kierunków medycznych. UNIVERSITAS, Kraków, 2006

SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.U4., B.U5., B.U6. B.W5., K1, K5, K6.	Zaliczenie – zadanie na 2. zajęciach i Arkusz Obserwacji; Wykłady interaktywne – zadanie zaliczające oraz portfolio. Zaliczenie aktywności e-learningowych zgodnie z harmonogramem podanym w e-zajęciach oraz przygotowanie zadania zaliczającego. (S4)	Zdobycie minimum 51% punktów z zaliczenia.
B.W1., B.W2., B.W3., B.W4.B.W6. B.U1., B.U2., B.U3., B.U7., B. U8.	Obecność oraz aktywny udział oraz realizacja w trakcie zajęć seminaryjnych i ćwiczeniowych zadań wskazanych przez prowadzącego według podanych instrukcji. Ocenianie formujące.	Minimalne akceptowalne wykonanie zadań pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów i rozwiązanie problemu

K1, K3, K5, K6.	Obserwacja zachowania studenta. Ocenianie formujące.	Posługiwanie się opisanymi Kompetencjami
Samokształcenie - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu	Dyskusja panelowa/dyskusja okrągłego stołu/test/gra dydaktyczna/analiza artykułu pod kątem EBNP/metoda problemowa/burza mózgów/metaplan.	Metody aktywizujące - aktywne uczestnictwo w pracy samokształceniowej prowadzonej w ramach konsultacji ze studentami.
B.W1., B.W2., B.W3., B.W4., B.W5., B.W6., B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., B.U5., B.U6., B.U7., B.U8., K6.	Test wiadomości dla całego roku po zakończeniu cyklu zajęć przewidzianych w planie dla poszczególnych grup (test jednokrotnego wyboru z 4 wariantami odpowiedzi), przeprowadzony na platformie e-learningowej WUM obejmujący treści realizowane na wszystkich wykładach, seminariach ćwiczeniach i w ramach samokształcenia.	Próg zaliczeniowy $\geq 60\%$ prawidłowych odpowiedzi. 2,0 (ndst) 0-59% 3,0 (dost) 60-67% 3,5 (ddb) 68-75% 4,0 (db) 76-83% 4,5 (pdb) 84-91% 5,0 (bdb) 92-100%

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa.
2. W razie pojedynczych nieobecności (w sytuacjach losowych) zarówno na zajęciach seminaryjnych, jak i ćwiczeniowych należy je odrobić z inną grupą po porozumieniu z osobą prowadzącą ćwiczenia/seminaria z daną grupą. Termin i sposób odrobienia zajęć podany będzie przez osoby prowadzące jednorazowo, a nieotrzymanie tego terminu skutkuje niedopuszczeniem do testu zaliczeniowego i w konsekwencji brakiem zaliczenia przedmiotu.
3. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z testu zaliczeniowego istnieje możliwość jednokrotnej poprawy - w formie odpowiedzi ustnej. Termin poprawy podany będzie przez koordynatora przedmiotu jednorazowo, a nieotrzymanie tego terminu skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu.
4. Przed ćwiczeniami prowadzonymi przez Studium Komunikacji Medycznej (S4) należy zrealizować wykłady w formie e-learningowej, które będą dostępne na platformie www.e-learning.wum.edu.pl.
Wykłady on-line zostały przygotowane z uwzględnieniem najbardziej aktualnej metodyki i szerokich możliwości, oferowanych przez oprogramowanie – są przystępne, interaktywne i angażujące słuchaczy na różne sposoby. Skupiono się przede wszystkim na praktycznych aspektach komunikacji z pacjentami.
W związku z charakterem prowadzenia wykładów (online, asynchroniczne) nie ma możliwości usprawiedliwienia niezrealizowania materiału we wskazanym czasie. Czas podany na wysłanie zadania zaliczającego jest nieprzekraczalny – prosimy o uwzględnienie tego tak, aby ewentualne awarie sprzętu czy przerwanie dostępu do Internetu nie uniemożliwiły Państwu zrealizowania przedmiotu.
5. Osoby, które chciałyby uczęszczać na wszystkie ćwiczenia i/lub seminaria z inną grupą są proszone o złożenie podania z uzasadnieniem o zmianę grupy na początku roku akademickiego do kierowniczkii Studium Psychologii Zdrowia – dr hab. Doroty Włodarczyk.
6. Przy Studium Komunikacji Medycznej działa SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej. Opiekunką koła jest dr Antonina Doroszevska (antonina.doroszevska@wum.edu.pl). Strona SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej, na której można znaleźć więcej informacji – <http://www.facebook.com/sknedumedwum>.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich